

Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfik
Departement for Fiskeri og Fangst
Mail: apn@nanog.gl

9. december 2024

Kalaallit nunaanni aalisariutit inuttaqarneri pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutissaattut siunnersuutaat pillugu nassiunneqarpoq

Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfiup Kalaallit nunaanni aalisariutit inuttaqarneri pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutissaattut siunnersuutaat ulloq 8. Novembari 2024 tusarniutigalugu nassiuppaat, tusarniaanermullu killiliunneqarluni ulloq 9. Decembari 2024.

Sulisitsisut imatut oqaseqaateqarput.

Sulisitsisuniit siunnersuut soqutigalugu atuarpaput, uanilu inagammi aalisarnermut tunngasoq. Nalunaarittisatut siunnersuutip aallaavigaa aningaasaqarnermi isumaqatigiissut:

“Ukiuni aggersuni kaammattuutit piviusunngortinnissaannut, aalisarnermilu immikkoortup ineriartorneranut politikkikkut anguniakkai aningaasanik allanik pisariaqartitsisoqalersinnaavoq, tassani kilisaatini aqumiut nunaqavissut annertunerusumik sulisorineqarnissaasa qulakkeernissaa ilanngullugu.”

Taannalu marloqiusamik suliaqarnikkut pissalluni, taamaallunilu kilisaatini aqumiut amerlassusaat qaffanniarneqarluni 60%-timiit 90%-timut, tassungalu atatillugu ikaarsaarnissaq taavalu ilinniartitaanikkut pingaarnersiuiinnikkut taavalu sumi najugaqarnermi piumasaqaammi. Tamannalu pissalluni pisortat namminersortullu akornanni suleqatigiinneq aqutigalugu piginnaanngorsaaniikkut (2024-mut aningaasanut inatsimmut isumaqatigiissut).

Nunaqavissunik kalaallit aalisariutaanni atungaqarnissamik anguniagaqarnek tapersersungaraarput. Anguniakkap piviusunngortinnissaa piffissap sivisuup ingerlanissaa naatsersuutigineqarsinnaavoq pisariaqarlunilu annertuumik aalisarnermillu inuussutissarsiuteqartut taavalu pisortat ilinniartitaanermut suliaqarneranni pisariaqassalluni. Uani erseqqissartariaqarparput, inatsisiliornerinnarmiinnani /nalunaarusiornerinnarmilu tamanna anguneqarsinnaanngimmat, tassami siunnerfiliineq anguniaqarnerlu isumaliortitsimmat pisariaqarlunnartoq ilinniartitaaneq qulakkeerneqartariaqarmat minnerunngitsumillu imarsiormerme ilinniakkat pillugit inuusuttortagut soqutiginnilersinneqartariaqartut.

Ullumikkut umiarsuaatillit inuttaqarnek pillugu nalunaarut tunngavigalugu aqumiunik sulisussarsiniartarnerat ajornakusoortorujussuuvuq. Tamanna aallaaveqarpoq ilinniagaqartartut ikippallaaqimmata, taavalu inunnik taama ilinniagalinnik atorfissaqartitsineq annertusiartuaarmat aningaasaqarnikkut ineriartornerput ilutigalugu. Nukissiorteqarnermi, takornariaqarnermi, peqqinnissaqarfimmi il. il. taakku pisinnaasat aamma piumavaat. Taamaammanuna aamma nunani allaniik sulisussanik aallertariaqartartugut, soorlu Savalimmiuniik. Taamatut avataaniit sulisissarsisarneq akisuvoq, taamaammat umiarsuaatillit suullertut taamaaliorneq ajorput, kisiannili pisariaqarlunnaraangat aattaat.

Qaqangu anguniangaq anguneqassua? Aqumiunik nunaqavissunik umiarsuaatilinni atuilernissamik anguniakkamik pivijusunngortitsiniarnermi piumasaqaataavoq ilinniartitsineq maannakkumiit siornatigumiillu annertunerujussuarmik ingerlattariaqarnera. Ullumikkut naammassisartut aalisarnermi isertartatut annikippallaarujussuarput. Naammangilaq ukiumut marluk pingasut naammassisarpata, pisariaqartitsineq annertunerujussuimmat. Tamarmillumu aamma aalisarnermi suliaqalersut umiarsuarmi naalaganngorneq ajorput, kissaatigisarlugulu umiarsuarmi allatut suliaqarnissartit. Taamaasalu atorfissaqartippagut.

Unammilleqatigiinneq

Ilinniagaqarnikut tamarmik aalisarnermi sulilerneq ajorput. Umiarsuaatilli ukiuni kingullerpanni ilinniartuuteqartarnermik suliniuteqarput, taamaalillunilu inuusuttut aalisariutini aqumiunngorniarnissaannut ilinniartinneqartarlutik. Pisinnaasaqarnerpaat, ilinniakkaminnik naammassisut kingusinnerusukkut aqumiunngorsinnaapput ilaallu immaqa aamma umiarsuarmi naalaganngornissaminnut piukkunnaateqarlutik.

Misilittakkat takutippaat ilimagisatsitit imaluunniit neriuteqarfitsituut pisoqarneq ajornera. Aqumiut aalisarnermi suliaqartut aamma imarsiornermi allani atorneqarsinnaalluarput aammalumi nunami suliffinni. Takusarparput ilaat niivernermi assartuutitut nuuttartut, taakkunungulu ajunngilaq, kisianni aalisariutinuunngittoq. Suliat tamakkunani unammisarnerupput, tamannalu ilaannut naleqqunnerusarluni. Maannakkullu aamma sulisussanik unammillerneq alla annertoq aamma takkuppoq, tassalu takornariaqarneq. Takornariaqarneq ukiuni kingulliunerusuni annertusivoq, sualummik imaatigut angallassinermi, tassanilu imarsiornermi ilinniagallit annertuumik piumaneqarnerulernikuupput, soorlu aquttut aalisariutiniinnikut takornariaqarnermut nuuttarput takornarissanillu angallassisalerlutik. Oqaloqatiginikuusangut oqariartuuteqarput suliat pissanganartuusut taavalu assoroornannginnerullutik. Ingammik inuusunnerit ilaqaqalerlutik meeqqiulernikut, taakku kissaatigaat asasatik ilagerusullugit, taamaaliorniaraannilu takornariaqarnermik imaluunniit nunami sulinermi piviusunngortinneqarsinnaalluni.

Pingaartitat ullumikkut inuusuttut siunissamilu inuusuttut allarluinnaat pigivaat. Tamani anguniagaangilaq aningaasarsiorujussuarnissaq. Ilinniagallit sapinngisamik amerlanerpaat pissarsiariniarlugit annertuumik ilinniartitsisariaqarpugut suliat assigiinngitsorpassuarnut atorneqarsinnaasut, ukiumut marluk pingasut kisiisa isumalluutiginagit. Nassuerutigisariaqarparput aqumiutut ilinniagaqartut tamarmik aalisariutini inuttanngornaviannimmata. Quleriaataat imaluunniit marlunnik qulillit amerlanerit atuarfimmiit allagartartaartalerariaqarput, taakkunangalu piukkunnaatillit aalisariutini aqumiussatut ilinniarsinnaaniassammata.

Puujussanngilagullu teknikkikkut ilinniagallit, soorlu Maskinmesterit. Uani aamma takusarparput ilinniagaqarunik inuussutissarsiummullu sulilerlutik, taakku aamma umiarsuarnut niuffagiutitut imaluunniit nunami suliffinnut nuuttarmata, taakkumi sumi tamani amigaataaqaat, soorlu aamma nunami suliffissuarni. Uanilu aamma ilaqutariittut inoorusunneq apeqqutaasaqaaq, soorlu aamma aalisariutini allani takusaripput.

Uani Inuttaqarneq pillugu nalunaarutissatut siunnersuummi takuneqarsinnaavoq teknikkikkut sulisut aqumiut nalunaarsornerannut ilaasut, 60% taavalu 90%-llu naatsersorneranni ilaanatik. Isuma una ajunnginnerluni, tassa nunaqavissumik maskinmesteritut ima. teknikkimi sulisoqaleraanni taanna naatsersuinermit ikilisaataasinnaanarluni?

Unammillertigut nunani allani aamma ajornartorsiutigaat nunaqavissunik aqumiunik sulisoqarniarneq, taamaalillutillu nunani allani aamma aallertariaqartarlutik. Nunatsinni taanna kisimi ajornartorsiutaangilaq. Assorsuaq kissaatigigaluarparput siusissukkut imarsiornermi ilinniakkat soqutiginarsarneqarnissaat, soorlu meeqqat atuarfianni aallartinneqarsinnaasoq, qanoq periarfissat innersut imarsiornermi ilinniagaqaleraanni. Inuusuttut amerlasuut takusinnaassangaluarpaat periarfissarpasuit ilinniakkat ammaassinnaagaat, aalisarnermi allanilu.

Siunnersuummi ataasiakkaanut oqaaseqaatit.

Immikkoortumut § 2, imm. 1. anguniagaq takorruuisinnaassuseqarnermik takutitsivoq. Sulisitsisuniilli taamatut anguniagaqarneq ukiut arfineq pigasut ingerlanerinnaani anguneqarsinnaanissaa pissappat taava annertunerujussuarmik massakkumiit ilinniartitsineq pisariaqarpoq. Imarsiornermik Ilinniarfik naamminerluunniit pigisaminik illumiinngilaq, annertuumillu ilinniartitsisoqassappat inissaqartinneqanngillat taamaalilluni aquttunngorniat aalisariutitut isersinnaasussat annertusillugit. Unammilleqatigiinneq annertoqaaq allagartartaarlutik atuarfimi inertut eqqarsaatigalugit, umiarsuit niuffangiutit, takornariaqarneq annertuumik ineriartortoq, politikkullu inuussutissarsiornermi aningaasarsiorfissatut sukarsuurtut pigaarutilittut taaneqartoq. Pilersaarutit suliareqqissaarneqartariaqarput maanilu pigisagut aallaaviusariaqarlutik.

Immikkoortumut § 10. Ikaarsiariarnissamut periarfiliunneqartoq ukiuni arfineq pingasunut tagginneqartoq sivikippallaariaannaavoq, Imarsiornermi Ilinniarfiup amerlanernik eqimattaliorniartillugu, atuarfik ullumikkumiit annertunerujussuarmik ilinniartuuteqarsinnaasoq. Ingammik angalasiarnissamik piumasaqaataasut aamma eqqarsaatigalugit.

Naggataatigut, Sulisitsisuniit kissaatigaarput Naalackersuisut Inatsisartut peqatigalugit ilinniartitaanermi annertusaanissaq piumasaqaataasoq suliarissagaat, pisariaqarluinnarpoq aqumiut aalisariutiniittut 90%-sintimut qaffanneqassappata.

Takorluugaqarneq anguniagaqarnerlu tapersorsorpagut, ulluinnarnilu suliaralugit. Soorlu allakkipput uani, nalunaarutissatut siunnersuut kisimi naammanngilaq. Inuiaqatigiittut inuusuttortatta imarsiornermik soqutigisaqalernissaat ilinniagaqarnerulernissaallu pillugu annertuunik suliassaqaarpugut. Inuusutissarsiornermik suliqaartunut tamanna tamaat tunniunneqarsinnaanngilaq. Uanilu ujartorparput suliqaartoqarnissaa, akueralugu Kalaallit Nunaat aningaasarsiornikkut ineriartormat, taamaalillunilu inuit amerlanerit pisinnaasallit taavalu nukissaqartut, saniatigullu akueralugu, naatsersueqqissaartarfiup saqqummiussineri inuit maanngaanniit nuuttartut amerliartortut inukilliartortungullu, taakkulu qanoriliuuseqarfiginissaat. Anguniakkat piviusorlu imminnut ataqatigiittariaqarput.

--- 0 ---

Høring vedrørende forslag til Selvstyrets bekendtgørelse om bemanning af grønlandske fiskefartøjer

Departement for Fiskeri og Fangst har den 8. november 2024 sendt forslag til Selvstyrets bekendtgørelse om bemanning af grønlandske fiskefartøjer (bemandingsbekendtgørelse) i høring, med frist til den 9. december 2024.

Grønlands Erhverv har følgende bemærkninger.

Grønlands Erhverv har med interesse læst forslaget, særligt i relation til fiskeriet. Baggrund for ændringsforslag til bemandingsbekendtgørelse, ses i Finanslovsaftale:

“Der vil givetvis kunne blive behov i de kommende år for yderligere midler til realiseringen af anbefalingerne og de politiske mål for udviklingen af fiskerisektoren, herunder om at sikre en langt større dækning af brugen af lokal arbejdskraft som officerer i trawlerflåden”.

Dette skal ske ved en tosidet indsats, gennem officerskategorien hæves fra 60% til 90% herunder tilpas overgangsperiode og ved prioritering af relevante uddannelsesmæssige tiltag samt bopælskravet, og tæt offentligt-privat samarbejde om at skabe de kompetencemæssige forudsætninger (Finanslovsaftale 2024).

Visionen om at anvende lokal arbejdskraft på de grønlandske fiskeskibe er noget som vi kan støtte. At realisere målet vil forventeligt tage tid og kræve meget bredt samarbejde mellem fiskerierhvervet og den offentlige indsat for uddannelse. Vi vil meget gerne understrege vigtigheden af at initiativet ikke kan stå alene med en lov/bekendtgørelse, der i vores optik primært opstiller et mål/en vision, og henlede opmærksomheden på vigtigheden af at sikre uddannelse og ikke mindst skabe interesse hos de unge for de maritime fag.

Rederierne har i dag svært ved at få den nødvendig arbejdskraft til at kunne besætte alle officerskategorier iht. Bemandingsbekendtgørelsen. Dette skyldes bl.a. at for få mennesker uddanner sig og dels at der er stigende efterspørgsel efter mennesker med den relevante uddannelse i takt med at Grønland udvikler sin økonomi. Energiforsyning, turisme, sundhedsvæsen m.fl. trækker på samme kompetencer. Derfor har erhvervet hentet folk udefra, særdeleshed fra Færøerne. Det er altid dyrt at hente arbejdskraft, derfor er det ikke det første erhvervet gør, men en nødvendighed.

Hvordan når vi visionen? For at realisere visionen om at langt større dækning af lokale officerer i rederierne, kræves der en uddannelsesindsats som er langt mere omfattende end i dag eller nogen sinde før. I dag færdiguddannes alt for få til at komme ind i fiskeriet. Det er ikke tilstrækkeligt at der udklækkes 2-3 personer årligt, når behovet er langt større. Selv hvis alle 2-3 navigatører kommer ind i fiskeriet, så vil vi ikke kunne dække behovet. Det er heller ikke alle som kommer ind i fiskeriet, som bliver skibsfører, men helst vil besætte andre stillinger i skibet. Der er brug for alle.

Konkurrence

Det er ikke alle uddannede, som søger ind i fiskeriet. Nogle af rederierne har igennem en del år nu investeret i aspirantstillinger, så man på denne måde kan opflaske unge ind i officersstillinger til fiskeskibene. De mest talentfulde, som gennemfører uddannelsen kan senere blive officerer og har måske potentiale til at blive skibsfører på et af skibene.

Erfaringsmæssigt går det som regel ikke som vi tror eller håber på at ske. Alle officerer i fiskeriet kan også bruges i andre maritime stillinger og mange også på land. Her ser vi, at nogle vælger at skifte spor til Handelsflåden, hvilket er godt for dem, men ikke for fiskeskibene. Her er opgaverne mindre udfordrende, hvilket nogle passer bedre til. Der er også i den seneste tid kommet en anden stor konkurrent, og det er turisme. Turismen har i den seneste tid haft stor fremgang, især er det indenfor sejlads kommet store efterspørgsel efter folk med maritime papirer, herunder navigatører som startede på fiskeskibe, men flytter til sejlads af turister. Af dem vi har snakket med, så er meldingen, at det er spændende arbejdsplads, ikke lige så hårdt job. Især unge der har etableret sig med familie med børn, ønsker at være sammen med deres kære, hvilket bl.a. turismen og jobs på land giver bedre mulighed for

Det er helt andre værdisæt, som nutidens og fremtidens unge drives af. Målet er ikke bare at tjene mange penge. Der skal satses langt mere på maritime uddannelser, så der kan dannes en kritisk masse, som skal kunne dække flere funktioner, i stedet for bare 2-3 uddannede pr. år. Vi må erkende at alle som vælger at tage navigatøruddannelse ikke vælger at tage hyre og uddannelsesplads på fiskeskibe. Hvis vi ikke ti- eller tyvedobbelt færdiguddannede med den teoretiske del af navigatøruddannelse, som kan potentielt kan indgå i officersuddannelser i fiskeskibene.

For ikke at glemme teknisk personel som Maskinmestre. Det er også et område hvor vi ser, at folk går i gang med uddannelsen og komme ind i erhvervet, men skifter over til handelsskibe eller skifter til landbaserede erhverv, for der er mangel på dem i alle brancher, herunder også i fiskefabrikker. Tit er det familiemæssige årsager som lægges vægt på, ligesom vi ser det i andre jobs i fiskeriet.

I denne udkast til bemandingsbekendtgørelse, indgår tekniskpersonel også i listen over officerer, dog uden at indgå i den samlede beregning med 60% og 90%. Kunne det være en god idé, hvis man har en lokal maskinmester eller teknisk uddannet ombord, at vedkommende kan tælle med?

Vores konkurrenter i andre lande har også svært ved at få besat deres officerer med lokal arbejdskraft, hvilket har ledt til at der hentes folk fra andre lande. Så det er ikke særskilt grønlandsk problematik det her. Vi ser gerne at man allerede tidligt i uddannelsessystemet, dvs. folkeskoleniveau, italesætter de maritime uddannelser og muligheder, så unge mennesker ser de mange muligheder, som fagene kan bringe. Både i- og udenfor fiskeriet.

Bemærkning til enkelte bestemmelser i forslaget.

Ad. § 2, stk. 1. Det er en visionær målsætning. Grønlands Erhverv mener dog, at for at nå visionen allerede om 8 år, så skal der foretages en meget stor uddannelsesindsats end nuværende indsats. Imarsionernermik Ilinniarfik har ikke engang egen bygning, og der er ikke plads til at kunne opbygge den kritiske masse for at uddanne nok navigatører til at indgå i fiskerierhvervet. Konkurrencen er hård for at tiltrække de få der dimitterer fra skolen, til handelsflåden og turisterhvervet der er under kraftig udvikling, og som politisk udpeges til en søjle i landets økonomi. Planerne skal samtænkes og tage højde for de tilstedeværende ressourcer.

Ad. § 10. Overgangsperioden på 8 år fra nu af kan sagtens være alt for kort, med at etablere Imarsionermik Ilinniarfik flere hold, have en skole som kan tage lang flere elever end nu. Herunder hvis vi tænker på sejltid som kræves.

Afslutningsvis, ønsker vi fra Grønlands Erhverv at Naalakkersuisut sammen med Inatsisartut tager fat på den påkrævede store uddannelsesindsats, som er nødvendigt at for at besætte officersstillinger i fiskeskibe med op til 90%.

Vi støtter op om visionen og målet, og arbejder for den dagligt. Som skrevet gør bekendtgørelsen det ikke alene, idet der kræves en kæmpe samfundsmæssig indsats for at gøre de unge interesserede i de maritime fag og efterfølgende få dem til at tage uddannelse heri. Det kan ikke overlades alene til erhvervet. Vi efterlyser at indsatsen arbejder i erkendelse af at Grønland udvikler sin økonomi, hvilket kræver flere menneskelige kompetencer og ressourcer, samtidig med at landet ifølge Grønlands Statistisk oplever en affolkning, som er projekteret til at være stigende de kommende år. Der skal være sammenhæng mellem mål og virkelighed.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga | Med venlig hilsen

Bent Sørensen | Grønlands Erhverv